

Till ST-läkare i allmänmedicin

Som introduktion till dagens utbildningsmoment kommer du att få fylla i ett anonymt formulär om hur du skulle hantera de interaktionsvarningar som dyker upp i ett specifikt patientfall. Det är inget kunskapstest, utan handlar om hur du skulle göra ”en vanlig dag på jobbet” med tidspress, prioriteringar och så vidare. Vi kommer sedan att gå igenom interaktioner i allmänhet och dessa interaktionsvarningar specifikt.

Det saknas idag kunskap om hur interaktionsvarningar hanteras i praktiken, både i sjukvården och på apotek, och vi skulle därför gärna vilja sammanställa era anonyma svar till en vetenskaplig artikel. Om du kan tänka dig att bidra med dina ifyllda svar för detta ändamål lägger du ditt ifyllda formulär i högen för forskning. Om inte lägger du det i den hög som inte kommer att användas för forskning. Alla formulär ska återlämnas antingen i den ena eller den andra högen. Etikprövningsmyndigheten har bedömt projektet och har inga invändningar mot att det genomförs. Mer detaljerad information om projektet återfinns på sista sidan. Vid frågor är du välkommen att kontakta oss:

Staffan Svensson

Med dr, specialistläkare i
allmänmedicin/klinisk farmakologi,
Närhälsan Hjällbo, vårdcentral
staffan.svensson@pharm.gu.se

Naldy Parodi López

Med dr, specialistläkare i allmänmedicin, ST-
läkare i klinisk farmakologi, Klinisk
farmakologi, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset
031-342 10 00

Carina Tukukino

Doktorand, Sektionen för farmakologi,
Sahlgrenska akademien
Sjuksköterska/barmorska
072-3138815

Johan Lönnbro

Med dr, överläkare i internmedicin,
Sahlgrenska universitetssjukhuset
031-342 10 00

Marine Andersson

PhD, farmaceut, Karolinska
Universitetssjukhuset
0724-64 73 46

Aleksandra Komazec

Apotekare, Karolinska
Universitetssjukhuset
0724-64 73 46

Susanna Wallerstedt

Professor/överläkare, Sahlgrenska
akademien/Sahlgrenska
Universitetssjukhuset
031-7863410

Del 1: Ett specifikt patientfall

Patientfall

Din patient är en 73-årig kvinna, pensionerad före detta expedit som sedan länge röker 14 cigaretter om dagen. I bakgrunden tablettbehandlad diabetes typ 2, mild vaskulär demens (senaste MMSE 21/25), ångest, osteoporos, hypotyreoos och dyspepsi (en gastroskopi för några månader sedan var normal). Hon hamnade nyligen på sjukhus pga en misstänkt TIA och insattes på klopidogrel via medicinakuten med remiss till dig för uppföljning, vilket hon nu kommer för på en bokad tid. Hon berättar att hon mår bra och har återhämtat sig från TIA:n, inga nya symtom.

I status finner du en vänlig kvinna med neurologistatus utan anmärkning, lätta ankelödem, inga krepitationer på lungor, hjärta med regelbunden rytm 76 utan biljud. Fastande b-glukos 7,9 och senaste HbA1c 57. Vikt 82 med BMI 31; eGFR 56; Hb 126; LDL 2,6.

I läkemedelslistan finns ett antal stående läkemedel, se nedan. Dessutom står hon på hydroxizin vid behov. Det varnas för flera möjliga läkemedelsinteraktioner, se utskrift från Janusmed.

Gör du någon åtgärd till följd av risken för interaktion mellan läkemedlen?

När du svarar på frågorna: tänk dig situationen att det är "en vanlig dag på jobbet" med tidspress, prioriteringar och så vidare. Läs bifogad information från Janusmed så som du brukar göra: inget, delar av, eller allt. **Det här är alltså inget kunskapstest** utan ett försök att uppskatta hur man som läkare betar sig i vardagen.

1. För samtliga läkemedel nedan, kryssa antingen i "ingen åtgärd", eller markera någon av åtgärderna. Om "annan åtgärd" beskriv den.	Ingen åtgärd	Sänk dos	Sätt ut	Höj dos	Annan åtgärd	Beskriv åtgärd
atorvastatin 20 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	_____
repaglinid 2 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	_____
metformin 500 mg 1+1+1	☐	☐	☐	☐	☐	_____
kalk/D3 500 mg/400E 0+1+0 (Kalcipos-D)	☐	☐	☐	☐	☐	_____
alendronat 70 mg (varje söndag)	☐	☐	☐	☐	☐	_____
citalopram 20 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	_____
omeprazol 20 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	_____
levotyroxin 75 mg 1+0+0 (Levaxin)	☐	☐	☐	☐	☐	_____
klopidogrel 75 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	_____
hydroxizin 25mg 1 vb, max 2/dag (Atarax)	☐	☐	☐	☐	☐	_____

2. Hur viktig var den eventuella åtgärd du gjorde i förra frågan? Lämna blank om inget ändrades.	Ingen åtgärd	1. Inte alls viktig åtgärd	2.	3.	4.	5. Mycket viktig åtgärd
atorvastatin 20 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	☐
repaglinid 2 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	☐
metformin 500 mg 1+1+1	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kalk/D3 500 mg/400E 0+1+0 (Kalcipos-D)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
alendronat 70 mg (varje söndag)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
citalopram 20 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	☐
omeprazol 20 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	☐
levotyroxin 75 mg 1+0+0 (Levaxin)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
klopidogrel 75 mg 1+0+0	☐	☐	☐	☐	☐	☐
hydroxizin 25mg 1 vb, max 2/dag (Atarax)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Del 2: Interaktionsvarningar i allmänhet – Journalsystem utan integrerad interaktionsmodul

Följande frågor är relaterade till interaktionsvarningar generellt och om/hur du använder sådana varningar.

3. Vilket journalsystem används på din arbetsplats?	Kryssa i det journalsystem du arbetar i
Journal 4	☐
Annat:	☐

		1. Aldrig	2.	3.	4.	5. Alltid
4:1	Hur ofta matar du själv in läkemedel i en databas som Janusmed för att se om det finns några interaktioner mellan en patients läkemedel?	☐	☐	☐	☐	☐
		1. Läser aldrig	2.	3.	4.	5. Läser alltid
Om du fyllt något annat än "aldrig" på frågan ovan (4:1): Hur ofta läser du sedan informationen (<u>medicinsk konsekvens/rekommendation</u>) som dyker upp för interaktionsvarningar med D-, C- och B-klassificering?	D-klassificering	☐	☐	☐	☐	☐
	C-klassificering	☐	☐	☐	☐	☐
	B-klassificering	☐	☐	☐	☐	☐

	1. Aldrig	2.	3.	4.	5. Alltid
4:2 Hur ofta brukar du klicka dig vidare ytterligare ett steg och läsa <u>fördjupad information (bakgrund/referenser)</u> avseende interaktionsvarningen?	☐	☐	☐	☐	☐

	1. Klickar aldrig ett steg till	2.	3.	4.	5. Klickar alltid ett steg till
Om du fyllt något annat än "aldrig" på frågan ovan (4:2):					
D-klassificering	☐	☐	☐	☐	☐
C-klassificering	☐	☐	☐	☐	☐
B-klassificering	☐	☐	☐	☐	☐

	1. Aldrig	2.	3.	4.	5. Alltid
4:3 Hur ofta har interaktionsvarningens dokumentationsgrad betydelse för hur du klickar dig vidare och läser <u>fördjupad information (bakgrund/referenser)</u> ?	☐	☐	☐	☐	☐

	1. Klickar aldrig ett steg till	2.	3.	4.	5. Klickar alltid ett steg till
Om du fyllt något annat än "aldrig" på frågan ovan (4:3):					
Dokumentationsgrad 0	☐	☐	☐	☐	☐
Dokumentationsgrad 1	☐	☐	☐	☐	☐
Dokumentationsgrad 2	☐	☐	☐	☐	☐
Dokumentationsgrad 3	☐	☐	☐	☐	☐
Dokumentationsgrad 4	☐	☐	☐	☐	☐

	1. Instämmer inte alls	2.	3.	4.	5. Instämmer helt
5. I vilken utsträckning instämmer du i följande påstående: <i>Jag får användbara råd från Janusmed om hur jag ska hantera en interaktion vid ordination av läkemedel</i>	☐	☐	☐	☐	☐

6. Synpunkter på, och erfarenheter av, interaktionsvarningar utifrån din yrkesroll: Beskriv i fritext:

Del 3: Din bakgrund

7. Jag har gått grundutbildningen till läkare i:

- Sverige
- Övriga EU
- Utanför EU
- Vill ej ange

8. Jag har specialistkompetens i annan specialitet sedan tidigare:

- Ja
- Nej

9. Av ST i allmänmedicin har jag fullgjort så här lång tid (motsvarande heltid):

- <1 år
- 1-2 år
- 2-3 år
- 3-4 år
- >4 år

10. Jag är:

- ≤30 år
- 31-40 år
- 41-50 år
- 51-60 år
- ≥61 år
- Vill ej ange

11. Jag är:

- Kvinna
- Man
- Annat/Vill ej ange

Tack för din medverkan!

Ytterligare information

Projekttitel: Interaktionsvarningar i sjukvården och på apotek - en enkätstudie med fokus på hur varningarna hanteras i praktiken

Bakgrund och syfte

Det övergripande syftet med detta projekt är att undersöka hur läkare och farmaceuter hanterar interaktionsvarningar i sin yrkesroll. Genom att ta tillvara på erfarenheter från läkare som behandlar patienter med läkemedel och farmaceuter som inför expediering kontrollerar densamma vill vi bidra med underlag som kan användas i fortsatt utvecklingsarbete vad gäller kunskapsstöd i sjukvården och på apotek.

Förfrågan om deltagande

Du tillfrågas om att delta i detta projekt för att du gör ST i allmänmedicin i Göteborg eller Södra Bohuslän.

Hur går det till?

Studien innebär för din del att fylla i ett anonymt frågeformulär. Utgångspunkten för huvudfrågorna är ett patientfall, och merparten av frågorna är av flervalstyp. När du svarar på frågorna ska du tänka dig situationen att det är "en vanlig dag på jobbet" med tidspress, prioriteringar och så vidare. Det handlar alltså inte om ett kunskapstest. Vi kommer sedan att använda oss av det aktuella patientfallet i utbildningsmomentet som följer på ifyllningen av frågeformuläret. Det finns i formuläret också en fråga där du i fritext kan bidra med synpunkter på, och erfarenheter av, interaktionsvarningar utifrån din yrkesroll. Totalt beräknar vi att det tar cirka 20 minuter att fylla i frågorna. Samtycke till att delta sker när du lämnar in ditt frågeformulär och kommer inte att registreras på annat sätt.

Hantering av data och sekretess.

Allt material i detta projekt är anonymt. Det kommer alltså inte finnas någon kodlista där du kan identifieras. Allt material kommer att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av det. Det kan bli aktuellt att göra internationella jämförelser och i så fall kan svaren komma att skickas utomlands. Materialet kommer att förvaras i minst 10 år. Resultaten kommer endast att redovisas på gruppnivå, så att inget enskilt testresultat kan identifieras. Svar i fritext kan komma att analyseras kvalitativt.

Finns det några risker eller fördelar med att delta?

Även om testet är anonymt kan det utifrån hur du svarar finnas en liten risk att det skulle kunna gå att identifiera dig via bakgrundsdata i frågeformuläret. Vi är dock inte intresserade av att identifiera enskilda respondenter utan kommer att analysera data på gruppnivå. I övrigt kan vi inte identifiera några risker för dig personligen med att svara på detta frågeformulär. Vår förhoppning är att resultaten kan komma till nytta för utvecklingen av beslutsstöd framöver.

Hur får jag information om projektet resultat?

Resultaten kommer att presenteras vid vetenskapliga sammankomster och i vetenskapliga tidskrifter. Kontakta ansvariga forskare om du vill ha information när så sker.

Frivillighet

Att delta i detta projekt är frivilligt..